

Î N C H E I E R E

16 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Botnari Grigore,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Grigore către SA „Fertilitate” privind încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale, încasarea prejudiciului material și moral, a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 05 mai 2015, prin care a fost admis apelul declarat de Botnari Grigore, casată parțial hotărîrea Judecătoriei Ocnița din 23 decembrie 2014 în partea ce ține de recuperarea prejudiciului material și moral, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea în partea dată s-a respins ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă

La 03 iunie 2014 reclamantul Botnari Grigore a depus o cerere de chemare în judecată către Societatea pe Acțiuni „Fertilitate” privind încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice, a prejudiciului material și moral, și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că începînd cu anul 1975, a lucrat în calitate de mecanizator pe tractoarele T-70, T-74, T-130, pînă în anul 1989 la colhozul din s.Mereșeuca, iar începînd cu anul 1989, a fost transferat la SA „Fertilitate”, unde a activat pînă în anul 1999.

Menționează reclamantul că lucrînd pe tractoarele sus-menționate pe parcursul a 24 ani consecutiv a intrat în contact cu factori nocivi și nefavorabili de muncă și anume: vibrația mărită față de limita accesibilului, zgomot, factori meteorologici nefavorabili, cabina tractoarelor fără încălzire, totodată fiind supus muncii în condiții contrar cerințelor sanitar-igienice, nu a fost aprovizionat cu echipament special de protecție și mijloace individuale de protecție.

În baza raportului de expertiză medico-legală al Consiliului Republican de Boli Profesionale al Spitalului Clinic Republican din 17.02.2006, s-a stabilit diagnosticul de boală profesională- conform pct.4.2 al Legii de boli diagnosticul de boală profesională și i-a fost stabilit Gradul I de invaliditate pe temei de boală profesională cu pierderea

capacității de muncă în proporție de 60%, fără termen.

Astfel, s-a adresat cu cerere către SA „Fertilitate” privind plata indemnizației unice și, primind refuz s-a adresat în instanță de judecată.

A mai indicat reclamantul că prin hotărîrea Judecătorei Ocnîța din 29 mai 2012 s-a încasat de la SA „Fertilitate” în beneficiul lui suma de 85470 lei cu titlu de indemnizație unică pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale.

Hotărîrea dată a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2013 și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 februarie 2014.

Pînă în prezent indemnizația unică nu i-a fost achitată cu toate că este intentată procedura de executare, de aceia solicită aplicarea pct.3 al HG nr.513 din 11.08.1993 privind aprobarea regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații, instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, potrivit căreia în cazurile cînd plata indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale, suma indemnizației unice se recalculează cu aplicarea coeficientului egal cu raportul dintre salariul minim în vigoare la data plății indemnizației și salariul minim valabil în luna premărgătoare lunii pierderii capacității de muncă, astfel luînd în considerație faptul că indemnizația cuvenită spre achitare în martie 2006 a constituit 85470 lei, suma de compensare a pierderii unei părți din indemnizația unică în legătură cu încălcarea termenilor de achitare a acesteia va constitui suma de 37 538 lei.

Botnari Grigore susține că în urma afecțiunii profesionale a fost nevoit să se adreseze permanent după ajutor medical, inclusiv peste hotarele țării, astfel adresîndu-se după asistență medicală în Ucraina, a suportat cheltuieli în sumă de 26 770 grivne.

Menționează că, în urma afecțiunii profesionale a fost prejudiciat și moral, a avut suferințe fizice și psihice, a devenit invalid, a pierdut capacitatea de muncă, nu poate duce un mod de viață normal, totodată în urma afecțiunii profesionale s-au micșorat și veniturile întregii familii.

Solicită reclamantul încasarea de la SA „Fertilitate” a sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale în valoare de 37 538 lei, încasarea prejudiciului material în sumă de 26770 grivne Ucraina în valută națională la data executării plății, încasarea prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Ocnîța din 23 decembrie 2014 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat de la SA „Fertilitate” în beneficiul lui Botnari Grigore suma de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale în mărime de 37538 lei.

S-au respins ca tardive pretențiile privind încasarea prejudiciului material cauzat prin cheltuieli de tratament de 26770 grivne și prejudiciul moral.

S-a încasat de la SA „Fertilitate” în contul statului taxa de stat în mărime 1126 lei.

La 12 ianuarie 2015 Botnari Grigore a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Ocnîța din 23 decembrie 2014, solicitând casarea parțială a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri în partea pretenției privind recuperarea prejudiciului material și moral, prin care acestea să fie admise integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 05 mai 2015 s-a admis apelul declarat de către Botnari Grigore.

S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Ocnîța din 23 decembrie 2014 în partea ce ține de recuperarea prejudiciului material și moral, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea în partea dată s-a respins ca neîntemeiată.

În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, asupra pretențiilor de reparare a prejudiciului cauzat sănătății prescripția nu se răsfrânge, iar la soluționarea unor astfel de litigii urmează de condus de prevederile art. 280 lit. c) Cod civil. Prescripția nu se răsfrânge și asupra altor cerințe privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale (art. 280 lit.a) Cod civil, la care se referă și recuperarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea sănătății.

Prin urmare, instanța de apel a invocat că se pretinde la recuperarea cheltuielilor de tratament efectuat în Ucraina în perioada decembrie 2002 - februarie 2004 (f.d. 30-42), iar acțiunea s-a formulat la 03.06.2014. În consecință, dat fiind suportarea cheltuielilor menționate cu 10 ani înainte de formularea acțiunii civile (la caz 06.06.2014) Botnari Grigore nu poate beneficia de recuperarea lor.

Cu referire la recuperarea prejudiciului moral, instanța de apel a invocat că potrivit 1422 alin. (1) CC, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei persoanele nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța ie judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la repararea prejudiciului prin echivalent bănesc.

Potrivit art. 1423 alin. (1) CC, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a uzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

La caz, Botnari Grigore nu a motivat în nici un mod cauzarea prejudiciului moral și nu a adus nici un argument în confirmarea acestei pretenției.

La 22 iunie 2015 Botnari Grigore a depus recurs în termen, solicitând admiterea

recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Botnari Grigore, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurențelor se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Botnari Grigore, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Botnari Grigore ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către Botnari Grigore se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru